

“ΕΜΕΙΣ”

Ένα εφιαλτικό παραμύθι επιστημονικής φαντασίας

Κατερίνα Νικολάου

29/10/2015

Σε ένα κατάμεστο θέατρο Αυλαία έκανε χθες πρεμιέρα η παράσταση “ΕΜΕΙΣ” του Γιεβγκιένι Ζαμιάτιν. Το έργο είναι γραμμένο το 1921, εκδόθηκε το 1927 και είναι πρόδρομος του “Θαυμαστού Καινούριου Κόσμου” (1931) του Άλντους Χάξλεϋ και του “1984” (1949) του Τζορτζ Όργουελ. Αν και πρόδρομος, όμως, ίσως είναι ένα βήμα μπροστά. Η Οκτωβριανή επανάσταση φαίνεται πως ξύπνησε στους συγγραφείς της εποχής τον φόβο της ισοπέδωσης της προσωπικότητας χάριν του Κόμματος ή του “κοινού καλού”.

Σε ένα εφιαλτικό μέλλον όπου οι άνθρωποι έχουν γίνει αριθμοί και ακόμα και ο έρωτας έχει υπαχθεί σε νόμους, μια γυναίκα, η I-330, καταφέρνει να σαγηνεύσει έναν άντρα και να τον βγάλει από τον μαθηματικό του κόσμο. Αλίμονο τα κίνητρά της είναι ρομαντικά αλλά όχι για τους δυο τους. Απώτερος σκοπός της η επανάσταση και η ελευθερία. Δυστυχώς ο D-503 επιλέγει την “ευτυχία” του γυάλινου Υπερκράτους.

Πρόκειται για μια υπέροχη παράσταση που ξεφεύγει από το παραδοσιακό και εντάσσει στη σύνθεσή της το σωματικό θέατρο. Το αφαιρετικό σκηνικό του Χαράλαμπου Τερζόπουλου αντανακλά το αφαιρετικό σύμπαν που μας περιμένει. Το ερωτικό τρίγωνο που εκτυλίσσεται επί σκηνής έχει εικονοποιηθεί και επιδέχεται πολλαπλών ερμηνειών. Ενεργό ρόλο στην παράσταση παίζουν και οι φωτισμοί του Κώστα Μπεθάνη. Συνολικά, η δημιουργία του auteur και όχι απλά σκηνοθέτη Σάββα Στρούμπου είναι άκρως ενδιαφέρουσα και αφαιρετική.

Οι ερμηνείες του Δαβίδ Μαλτέζε και της Ελεάνας Γεωργούλη είναι εξαιρετικές. Αποτυπώνουν τις αρχαιοτυπικές φιγούρες που παλεύουν στην ψυχή του ανθρώπου. Το «κάτσε ήσυχα, καλά είμαστε» με το «θέλω να είμαι ελεύθερος». Η Ελεάνα Γεωργούλη είναι από τη μία η σαγηνευτική Σαλώμη και από την άλλη ο άνθρωπος στην πιο ζωώδη μορφή του, πιο κοντά όμως στη φύση του. Κάποια στιγμή θα ήθελα να

την δω να απογειώνεται, να βγαίνει από το σώμα της και να μας ταξιδέψει με την υπέροχη γήινη φωνή της.

Σεμνή η Έλλη Ιγγλίζ, βερμπαλιστικός ο ρόλος της Έβελυν Ασουάντ. Ο Δημήτρης Παπαβασιλείου στον ρόλο του “Ευεργέτη” κατάφερε να πάρει τον Μεγάλο Αδερφό και να τον κάνει Τζόκερ, όπως αυτός ενσαρκώθηκε από τον Χιθ Λέτζερ. Ίσως και αυτό να ήθελε.

Σε γενικές γραμμές ήταν μια υψηλών στόχων παράσταση που αν δεν θα αρέσει σε κάποιον, θα οφείλεται στο γεγονός πως η δράση της είναι διανοητική και μέσα από αφήγηση και όχι πάνω στη σκηνή. Είναι ένα έργο υψηλής διάνοησης που όμως δεν λειτουργεί ελιτίστικά, αφού δηλώνει την οπτική του και δεν κάνει την γνωστή μπαγαποντιά κάποιων πονηρών δήθεν καλλιτεχνών “πες μια αρλούμπα και άσε το κοινό να νομίζει ό,τι θέλει”.

Δείτε το με ανοιχτή καρδιά και μυαλό.

Πληροφορίες παράστασης

Η παράσταση, που αποτελεί την 1η Παγκόσμια θεατρική απόδοση του έργου του Ζαμιάτιν, θα παρουσιαστεί για 4 παραστάσεις στη Θεσσαλονίκη και συγκεκριμένα στο Θέατρο «Αυλαία» από τις 28 Οκτωβρίου μέχρι την 1η Νοεμβρίου.

Λίγα λόγια για το έργο:

Το έργο Εμείς (γράφτηκε το 1921, εκδόθηκε το 1927) εξελίσσεται σε μελλοντικό χρόνο, περίπου 1500 χρόνια από σήμερα, ύστερα από έναν διακοσαετή παγκόσμιο πόλεμο. Στη διάρκεια του πολέμου μεγάλο μέρος του πληθυσμού αφανίζεται, χώρες καταστρέφονται και τα εναπομείναντα κράτη ενσωματώνονται σε μια ολοκληρωτική πολιτεία, το Μονοκράτος. Τον απόλυτο έλεγχο κατέχει ο Ευεργέτης, πρόδρομος του Οργουελικού «Μεγάλου Αδερφού», που συγκεντρώνει στο πρόσωπό του όλες τις μορφές εξουσίας. Οι πολίτες, η ταυτότητα των οποίων καθορίζεται αποκλειστικά από γραμματικούς και αριθμητικούς κώδικες, έχουν οικειοθελώς αποθέσει την ελευθερία τους στα χέρια του Ευεργέτη. Το Μονοκράτος έχει κυριαρχήσει στον κόσμο και μέσω του διαστημόπλοιου “Αφομοιωτής” ετοιμάζεται να επεκταθεί και σε άλλους πλανήτες. Ο έρωτας του D- 503, κατασκευαστή του «Αφομοιωτή», για την

I-330, μια αινιγματική γυναίκα που εμφανίζεται βίαια στη ζωή του, σύντομα τον φέρνει αντιμέτωπο με την αντιστροφή όλων των αξιών που πρόσβευε μέχρι τότε, αλλά και με τον ίδιο τον (άγνωστο) εαυτό του. Η I-330 εισβάλλει στον κόσμο του Μονοκράτους ως ένας άλλος θεός Διόνυσος, επιδιώκοντας να θυμίσει στους αριθμημένους ότι η φύση του ανθρώπου είναι διπλή: ένστικτα και λογική μαζί. Το να αντιστέκεσαι στο διονυσιακό στοιχείο σημαίνει να καταπνίγεις το ήμισυ της ύπαρξής σου.

Το δυστοπικό αριστούργημα του Γιεβγκιένι Ζαμιάτιν, ενέπνευσε μεταξύ άλλων σημαντικών προσωπικοτήτων της τέχνης, τον Τζορτζ Όργουελ για τη συγγραφή του περίφημου “1984”, τον Άλντους Χάξλεϋ για το «Θαυμαστός Καινούριος Κόσμος», τον Ρέι Μπράντμπερι για το «Φαρενάιτ 451» κ.α.

Λίγα λόγια για τον συγγραφέα:

Ο Γεβγκένι Ιβάνοβιτς Ζαμιάτιν (1884-1937) γεννήθηκε στο Λεμπεντιάν, 300 χιλιόμετρα νότια της Μόσχας, από πατέρα ιερέα – δάσκαλο και μητέρα μουσικό. Σπούδασε μηχανικός αεροσκαφών στην Αγία Πετρούπολη, αλλά έγινε ευρύτερα γνωστός μέσα από το λογοτεχνικό του έργο. Θεωρείται ένας από τους σπουδαιότερους συγγραφείς της μετα-επαναστατικής περιόδου της Ρωσίας και εμπνευστής του «δυστοπικού» μυθιστορήματος. Συνελήφθη κατά τη διάρκεια της Επανάστασης το 1905 και εξορίστηκε, όμως επέστρεψε παράνομα στην Πετρούπολη έως το 1906, οπότε έφυγε στη Φιλανδία για να ολοκληρώσει τις σπουδές του. Συνελήφθη και εξορίστηκε για δεύτερη φορά το 1911, αλλά πήρε αμνηστία το 1913. Μολονότι υπήρξε στρατευμένο μέλος των Μπολσεβίκων και υποστήριξε αρχικά την Οκτωβριανή Επανάσταση, εν συνεχεία αντιτάχθηκε στο σύστημα λογοκρισίας που εφαρμόστηκε. Το 1931 ζήτησε με επιστολή του στον Στάλιν να του επιτραπεί η έξοδος από τη Ρωσία, η οποία επετεύχθη κατόπιν μεσολάβησης του Μαξίμ Γκόργκι. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του τα πέρασε στο Παρίσι, όπου συνεργάστηκε με τον σκηνοθέτη Ζαν Ρενουάρ στη συγγραφή του σεναρίου της ταινίας «Les Bas-Fonds». Πέθανε το 1937, σε ηλικία 53 χρονών.